

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

Datum 2 november 2011
betreft Mededeling Europees TFTS
Kenmerk 149436.u

Geachte heer Opstelten,

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad heeft in haar vergaderingen van 13 september en 25 oktober 2011 gesproken over de mededeling van de Europese Commissie getiteld "Een Europees systeem voor het traceren van terrorismefinanciering: beschikbare opties".¹ De leden van de **D66**-fractie hebben met enige zorg kennis genomen van deze mededeling. Zij hebben dan ook de nodige vragen en opmerkingen. De leden van de fracties van **PvdA**, **SP** en **GroenLinks** sluiten zich hierbij aan.

Deze mededeling is een tegemoetkoming van de Europese Commissie aan de gestelde eisen van het Europees Parlement bij instemming met het SWIFT-akkoord in 2010.² Dit akkoord voorziet in de uitwisseling van financiële data van burgers in de Europese Unie aan de Verenigde Staten. Wegens technische beperkingen is het voorsnog alleen mogelijk om deze bij SWIFT berustende informatie per bulk over te dragen, waarna analisten in de Verenigde Staten de voor hun van belang zijnde informatie extraheren. Daarom werd als voorwaarde voor instemming met het akkoord destijds door het Europees Parlement geëist dat de Europese Commissie binnen een jaar met een voorstel zou komen voor manieren waarop de financiële data van Europese burgers op Europees grondgebied geanalyseerd zouden kunnen worden, in plaats van de onderhavige informatie per bulk aan de Verenigde Staten over te dragen ter analyse. Hoewel deze mededeling nog geen concrete uitwerking is van deze eis, worden er wel drie opties besproken waarmee hieraan tegemoet gekomen zou kunnen worden. Waar het Europees Parlement deze eis in eerste instantie stelde om het proces goed te kunnen bewaken, heeft de Europese Commissie naar de mening van deze leden onterecht de mogelijkheid aangegrepen om het voortouw te nemen in de beleidsvorming omtrent deze kwestie. Graag vernemen deze leden van u hoe u deze ontwikkeling duidt.

De leden van de D66-fractie zijn bezorgd over de reikwijdte van de drie opties in de mededeling. Waar eerst werd gesproken over een manier om specifieke financiële data uit te wisselen, wordt nu gesproken over uitgebreide programma's voor het traceren van terrorismefinanciering. Bent u van mening dat de voorstellen in deze mededeling recht doen aan de eis van het Euro-

¹ COM(2011)429. Zie ook dossier **E110041** op www.europapoort.nl.

² Zie voor de behandeling in de Eerste Kamer van dat akkoord dossier **E100013** op www.europapoort.nl.

Datum 2 november 2011

Kenmerk 149436.u

blad 2

pees Parlement? Wat is volgens u de toegevoegde waarde van een dergelijk programma gezien de mogelijkheden die verschillende Europese instrumenten, zoals richtlijn 2008/20/EG en verordening (EG) nr. 1781/2006, nu al bieden? Wat is volgens u de toegevoegde waarde van een Europees programma voor het traceren van terrorismefinanciering ten opzichte van een technische aanpassing in de software die het mogelijk maakt om financiële data op Europees grondgebied te analyseren? Deelt u de opvatting van deze leden dat de voorgestelde programma's disproportionele effecten teweeg brengen? De leden van de fractie van D66 ontvangen graag uw reactie hierop.

De leden van de D66-fractie zijn voorts nieuwsgierig naar uw visie op de rechtsgrondslag van deze voorstellen. Aangezien er reeds verschillende Europese instrumenten bestaan ter aanpak van terrorismefinanciering en deze hun rechtsgrondslag alle vinden op het gebied van de interne markt, zijn deze leden indachtig het Europees recht en overeenkomstig jurisprudentie van het Hof van Justitie van mening dat akkoorden met derde landen op eenzelfde rechtsgrondslag dienen te berusten als interne verdragen. Het SWIFT-akkoord vindt zijn rechtsgrondslag echter op het gebied van samenwerking tussen politiediensten. Wilt u daarom namens deze leden kritisch blijven volgen of de juridische basis van de onderhavige voorstellen wel aansluit bij het initiële doel van het programma voor het traceren van terrorismefinanciering? Graag vernemen deze leden uw reactie.

Aansluitend hierop verzoeken de leden van de D66-fractie u nader in te gaan op de beoordeling van deze commissiemededeling door de regering in het BNC-fiche. Hierin wordt een positieve blijk van belangstelling gegeven, hoewel er nog geen voorkeur voor een optie wordt uitgesproken. Wel wordt er ten onrechte in gesuggereerd dat het in de rede ligt dat de rol van Europol wordt gecontinueerd in het programma. Waarom is de regering gezien de precaire rol van Europol in het verleden van mening dat dit in de rede ligt? Graag uw reactie hierop.

Tot slot plaatsen de leden van de D66-fractie grote vraagtekens bij de effectiviteit van de voorstellen wanneer er een bepaling in wordt opgenomen die lidstaten de mogelijkheid biedt om te weigeren gegevens af te staan. Bent u het met deze leden eens dat juist het gebrek aan informatie-uitwisseling en samenwerking een van de grootste veiligheidsproblemen is geweest in het verleden? Opslag van gegevens zal naar de mening van deze leden niets bijdragen aan de veiligheid, zolang niet alle lidstaten en betrokken diensten verplicht worden om deze informatie uit te wisselen.

De commissie ziet een reactie van de minister met belangstelling tegemoet en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

P.L. Meurs

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad